

کورد چی له دهستوری داهاتووی عیراق دهویت ؟

سامی ستار – سه‌نووسه‌ری رۆژنامه‌ی پارێزگار

د یاره دوی رزگاربوونی عیراق له چنگی دیکتاتۆریهت ئیمه‌ی کورد هیواو ئاواته‌کانمان رووهو ئاسۆیه‌کی تر هه‌نگاوی هه‌لگرتو بووه‌ مایه‌ی ئه‌وه‌ی که‌وا جارێکی تر ترسی دیکتاتۆریکی دیکه‌و دووباره‌ ئه‌نفال کردن و کیمیاباران و کاولکردنی کوردستان و ئاواره‌و سه‌دان ده‌رده‌ سه‌ری تر له‌ ده‌لی هه‌موو تاکێکی ئه‌م میله‌ته‌ دوور بکه‌وێته‌وه‌، بێگومان به‌ نه‌مانی دیکتاتۆریهت ئیمه‌ی کورد ده‌توانین له‌ عیراقی ئاینده‌دا چه‌ندین ده‌ستکه‌وتی هه‌ره‌ گه‌وره‌ بۆ خۆمان ده‌سته‌به‌ر بکه‌ین.

دیاره‌ به‌شداربوونی کوردیش له‌ ئه‌نجومه‌نی حوکمی عیراقدا یه‌کێکه‌ له‌و ده‌ستکه‌وتانه‌و ئیستا ئیمه‌ش له‌ ناوه‌ندی بریاردا به‌شدارین و ده‌نگه‌کانیشمان ده‌نگی لاوز نین ئه‌گه‌ر وه‌ک پێویست به‌کاربه‌یترین و چیترا برا بچووی ئه‌م و ئه‌و قبول نه‌که‌ین. دیاره‌ ئیستا گه‌فتوگۆ له‌مه‌ر داڕشتنی ده‌ستووری عیراق ده‌کری و ئه‌م پرسه‌ش هینده‌ هه‌لده‌گری که‌وا ئیمه‌ی کورد جارێکی تر تووشی هه‌له‌کانی رابردوو نه‌بینه‌وه‌و له‌ژێر سایه‌ی ده‌ستوو حوکمیکی تردا دووباره‌ دووچارای چه‌وسانه‌وه‌ ببینه‌وه‌، بۆیه‌ ده‌گری له‌ ده‌ستوری داهاتوودا تا ده‌گری زۆرتین داوا ره‌واکانی کورد جیگیر بکری، له‌سه‌روو هه‌مووشیانه‌وه‌ مه‌سه‌له‌ی فیدرالیزم که‌ ئه‌مرۆ خواستیکی سه‌ره‌کی گه‌له‌که‌مانه‌.

بێگومان ده‌بیت ئه‌و داوایه‌ی کورد له‌سه‌روو هه‌موو داواکانی تره‌وه‌ بیت وه‌ به‌شیوه‌یه‌کی وه‌ها هه‌ول بدیته‌ له‌ ده‌ستوری داهاتوی عیراقدا بچه‌سپیت که‌ فیدرالییه‌تیک بیت له‌سه‌رجه‌م رووه‌کانه‌وه‌ هه‌قی خۆی بدیته‌ له‌سه‌روو هه‌مووشیانه‌وه‌ له‌ روی جوگرافیه‌وه‌ سنووری هه‌ریمی فیدرالی کوردستان دیاری بکریته‌ دوی ئه‌وه‌ی سه‌رجه‌م ناوچه‌ ته‌عریبکراوه‌کانی سه‌رده‌می رژیمی به‌عسی له‌ناوچه‌و کێشه‌کانیان یه‌کلا ده‌کرینه‌وه‌. هه‌روه‌ها پێویسته‌ ئه‌وه‌ش له‌ ده‌ستوری داهاتوودا جیگیر بکریته‌ که‌وا هه‌رکاتیک بمانه‌وێت جیابوونه‌وه‌ی خۆمان رابگه‌یه‌نین ئه‌وا مافیکی ره‌واي خۆمانه‌و ئیمه‌ش بۆمان هه‌بیت وه‌ک سه‌رجه‌م نه‌ته‌وه‌کانی تری دنیا خاوه‌ن ده‌وله‌ت و کیانیکی سه‌ربه‌خۆی خۆمان بین.

دیاره‌ ئه‌مه‌رۆش ئه‌و داوایه‌ی کورد له‌وانه‌یه‌ فه‌رامۆش نه‌کری چونکه‌ کورد ئه‌مرۆ هاوپه‌یمانی گه‌وره‌ترین ولاتی زله‌یزی دنیا یه‌ که‌ ئه‌ویش ویلایه‌ته‌ یه‌گه‌رتووه‌کانی ئه‌مریکایه‌و زۆریه‌ی ناوه‌ندو مه‌له‌بنده‌ بریار به‌ده‌سته‌کانی دنیاش به‌ چاویکی تره‌وه‌ سه‌یری کێشه‌ی کورد ده‌که‌ن و وا پێده‌چیت ئه‌مجاره‌یان دۆستانمان له‌به‌رامبه‌ر دووباره‌ ره‌تکردنه‌وه‌ی داواکانی کورد بۆ ده‌نگ نه‌بن، که‌واته‌ ده‌بێ ئیمه‌ش ئه‌و هه‌له‌ می‌زووویه‌ وه‌ک چه‌ندین هه‌لی تری چاره‌نووساز له‌ده‌ست نه‌ده‌ین و خوینی هه‌زاران شه‌هیدو خه‌باتی ده‌یان سه‌له‌ی گه‌له‌که‌مان له‌ پیناوا ئازادیدا هه‌روا به‌ ئاسانی به‌هه‌در نه‌ده‌ین.

ئیدی ئه‌گه‌ر ئه‌و داوایه‌ی کوردیش له‌ ده‌ستوری عیراقدا بچه‌سپین و په‌رله‌مانی داهاتووی عیراقیش بریاری له‌سه‌ر بدات ئه‌وا له‌ چوارچیوه‌ی هه‌ریمی کوردستانی فیدراڵدا ده‌توانین ئازادانه‌ کار بۆ کۆمه‌ڵیک خه‌ونی تری گه‌له‌که‌مان بکه‌ین که‌ هێشتا هه‌روا ماونه‌ته‌وه‌ له‌ سه‌روو هه‌مووشیانه‌وه‌ خه‌ونی ده‌وله‌تی سه‌ربه‌خۆی کوردستان.

تیبینی کوردستان نیت:

ئهم نووسینه‌ی بروبۆچونی نووسه‌ره‌که‌یه‌تی، کوردستان نیت له‌ ناوه‌رۆکه‌که‌ی به‌رپرسیار نییه‌.